Trafikutskottets betänkande 1984/85:9

om tilläggsbudget II (prop. 1984/85:101 bil. 2)

SJÄTTE HUVUDTITELN

Järnvägar

Överdäckning vid Stockholms Central. Regeringen har i proposition 1984/85:101 bilaga 2 (kommunikationsdepartementet, s. 4–6) föreslagit riksdagen att

1. medge att statens järnvägar för överdäckning vid Stockholms Central får upplåta fast egendom till Vasaterminalen AB med tomträtt,

2. godkänna att statens järnvägar lämnar en revers på 165 milj. kr. med en lånetid på 20 år till Vasaterminalen AB som ersättning för arbeten i samband med överdäckningen av Stockholms Central.

I en skrivelse till regeringen den 15 november 1984 har SJ meddelat att verket, under förutsättning av regeringens godkännande, träffat fyra överenskommelser i syfte att genomföra en överdäckning av norra delen av centralstationsområdet i Stockholm med bussterminal och kontorsbebyggelse. Arbetena avses påbörjas våren 1985 och hela projektet beräknas vara klart år 1990. Kostnaden för projektet beräknas till ca 1 miljard kronor.

För att genomföra projektet har SJ sålunda med Stockholms kommun träffat ett *bytesavtal* som innebär att kommunerna överlåter till SJ dels mark inom och i anslutning till centralbangården, dels ett industriområde i Spånga. I gengäld överlåter SJ till kommunen mark i första hand vid Södra station i Stockholm för överdäckning med rätt för SJ att på det överlåtna området anlägga, bibehålla och nyttja för järnvägsdriften erforderliga anläggningar.

Med Stockholms kommun har SJ vidare träffat ett *stadsplaneavtal*. Detta avtal innebär att parterna skall verka för en ny stadsplan för huvuddelen av centralstationsområdet och bildande av fastighet för att möjliggöra en överdäckning av detta område.

SJ har vidare träffat en *överenskommelse med Vasaterminalen AB*. Efter att en ny stadsplan har fastställts och sedan fastighetsbildningen registrerats skall enligt denna överenskommelse upplåtelse av överdäckningen ske med tomträtt till bolaget. Detta avtal innefattar bl. a. byggnation av bussterminal, allmänna trafikutrymmen, parkerings- och angöringsdäck, vissa gatuarbeten och bangårdsarbeten. I ersättning för dessa arbeten skall SJ till bolaget betala 165 milj. kr. Betalningen sker genom att SJ överlämnar en revers på motsvarande belopp med en lånetid på 20 år.

Enligt överenskommelsen med Vasaterminalen AB om tomträttsupplåtelse har SJ rätt att utan ersättning använda utrymmen, bl. a. bussterminal, samt

rätt att upplåta terminalutrymmen med nyttjanderätt till ett av SJ, AB Storstockholms Lokaltrafik (SL) och Stockholms kommun gemensamt ägt aktiebolag – Stockholms Terminal AB. Dessa ägare har träffat ett konsortialavtal. Avtalet innebär att bolaget skall bedriva bussterminalverksamhet och därmed sammanhängande verksamhet. Aktiekapitalet skall utgöra 1 milj. kr. varav SJ skall tillskjuta 400 000 kr.

Utskottet

Det har enligt propositionen länge stått klart att terminalsituationen vid Stockholms Central måste förbättras. I området kring centralstationen i Stockholm sammanstrålar i dag två viktiga spårbundna kollektiva trafiksystem, nämligen dels SJ:s fjärrtågs- och pendeltågstrafik, dels SL:s tunnelbanetrafik. Omfattande busstrafik bedrivs vidare från detta område till bl. a. Arlanda flygplats och Nynäshamn varifrån Gotlandstrafiken utgår. Dessutom sker från centralstationsområdet en betydande busstrafik i form av charterresor.

Föredragande departementschefen erinrar i sammanhanget om att riksdagen i december 1983 godkände en överenskommelse mellan staten, SJ och Stockholms läns landsting som möjliggör en utbyggd lokal tågtrafik och som också löser SJ:s kapacitetsproblem för den långväga gods- och persontågstrafiken i Stockholmsområdet. De nu preliminärt träffade överenskommelserna om överdäckning vid Stockholms Central innebär vidare enligt föredraganden att en ytterligare avsevärd standardhöjning för såväl den långväga järnvägstrafiken till och från Stockholm som för den lokala och regionala kollektivtrafiken i regionen bör kunna komma till stånd. Utskottet delar denna uppfattning.

För att regeringen skall kunna lämna erforderliga bemyndiganden erfordras riksdagens samtycke till den avsedda tomträttsupplåtelsen. Vidare erfordras att riksdagen medger att regeringen låter SJ – i enlighet med vad som avtalats – få ersätta Vasaterminalen AB för utfört arbete genom att lämna en revers på 165 milj. kr. till bolaget.

Utskottet tillstyrker att så sker samt hemställer med hänvisning till det anförda

1. att riksdagen medger att statens järnvägar för överdäckning vid Stockholms Central får upplåta fast egendom till Vasaterminalen AB med tomträtt,

2. att riksdagen godkänner att statens järnvägar lämnar en revers på 165 milj. kr. med en lånetid på 20 år till Vasaterminalen AB som ersättning för arbeten i samband med överdäckningen av Stockholms Central.

Stockholm den 12 februari 1985

På trafikutskottets vägnar
KURT HUGOSSON

Närvarande: Kurt Hugosson (s), Rolf Clarkson (m), Rune Torwald (c), Olle Östrand (s), Rune Johansson (s), Per Stenmarck (m), Gösta Andersson (c), Margit Sandéhn (s), Sten-Ove Sundström (s), Görel Bohlin (m), Olle Grahn (fp), Sven Henricsson (vpk), Göran Riegnell (m), Lisbet Calner (s) och Margareta Persson (s).

minab/gotab Stockholm 1985 79984